

BESZÁMOLÓ

**A Pannonhalmi Főapátság Könyvtára számára elvégzett
restaurálási munkáról**

**Pre-Con Restaurátor Kft.
1114 Budapest,
Bartók Béla út 39.**

A Pannonhalmi Főapátság Könyvtára felkérésére az alábbi műtárgyak restaurálását végeztük el:

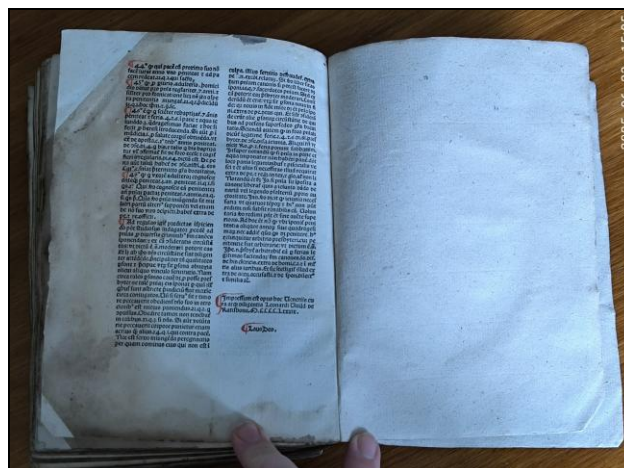
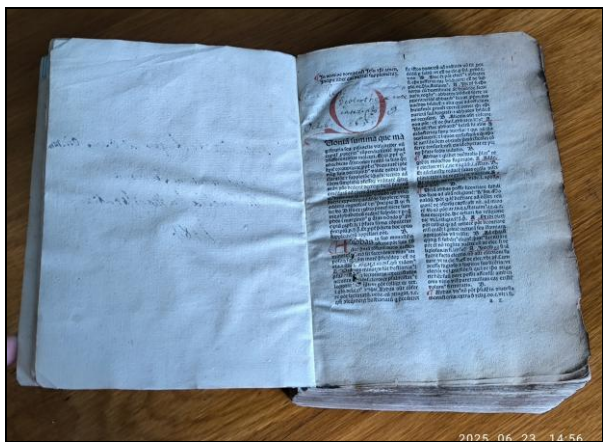
1. Nicolaus de Ausmo : Supplementum Summae Pisanellae / Nicolaus de Ausmo. Canones poenitentiales / Astesanus de Ast [=Antonius de Asti]. Consilia contra Judaeos foenerantes / Alexander de Nevo. - [Venezia] Impressum ... Uenetiis: cura atq(ue) diligentia Leonardi Uuild, [1489 recte: 1479] M.CCCC.Lxxxix. -

Rakt. jel: 122-B-21

Méretei: [380] fol.: ill., (21 cm)

A dokumentum leírása:

Három lapított kenderbindre fűzött, puha egészpapír kötésű könyv. A könyv borítója későbbi átkötés, festéssel félbőr kötést imitál, gerincén papír címkével. A könyvtest lapjainak anyaga lenrost tartalmú rongypapír, nyomtatott tartalommal, vörös iniciálékkal, vörös és kék rubrumjelekkel ellátva. Ősnyomtatvány.

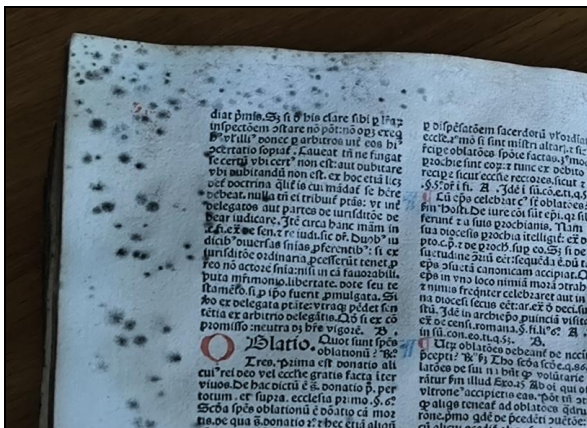
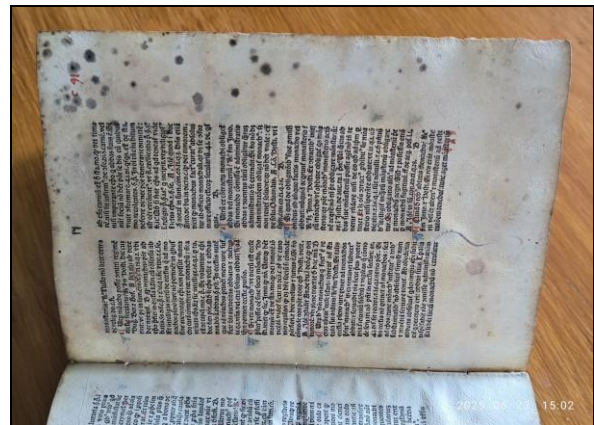
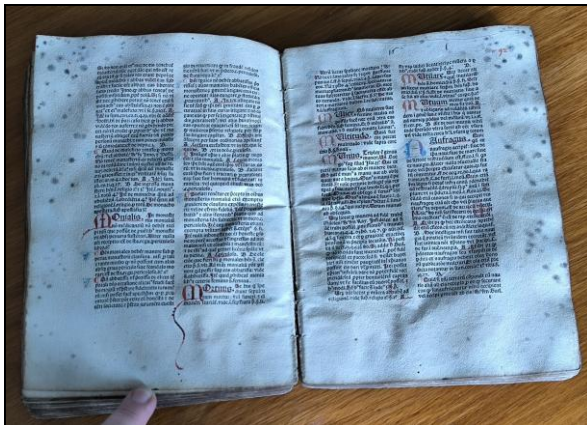
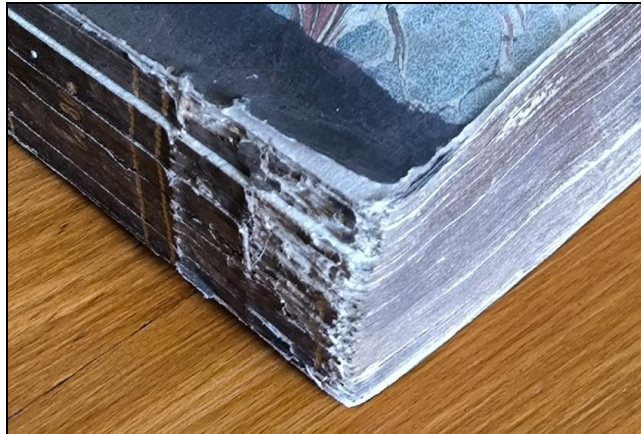

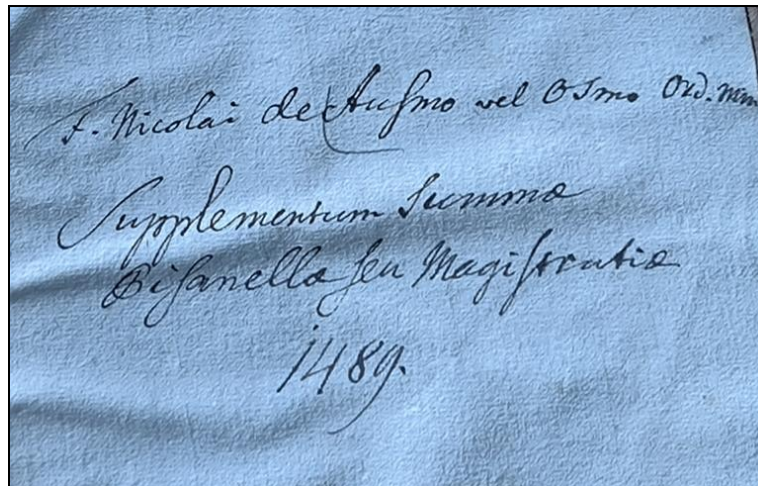
Restaurálás előtti állapota:

A kötés papírborítása erősen megkopott, sérült, enyhén hiányos volt. A könyvtest fűzése viszonylag épen maradt, de a gerinc megtört. Oromszegők nem voltak.

A papíryanag nagyrésze ép és jó megtartású volt, de vízkárosodás következtében a lapokon erőteljes penészfertőzés alakult ki. A lapokat besötétedett vízfoltok, és lilafekete penészfoltok borították. A könyv metszése szennyezett, sáros volt.

A köteten enyhébb rovarfertőzés nyomait láthattuk.

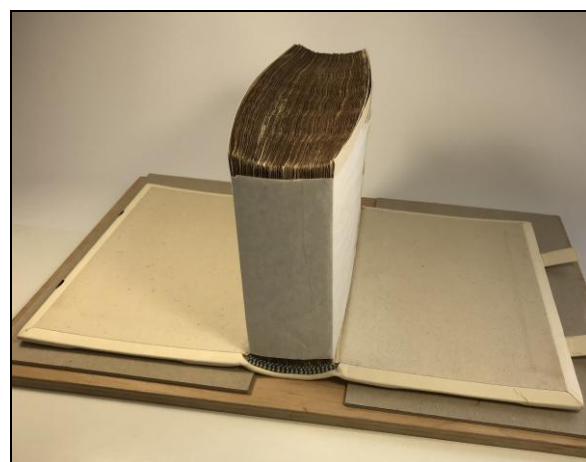
Az elvégzett munka: Restaurálás, új kötés készítése.

A restaurálás menete:

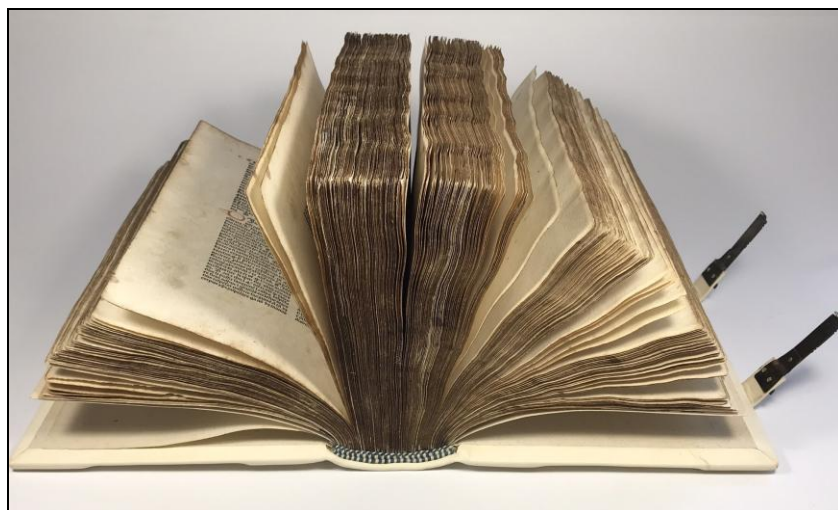
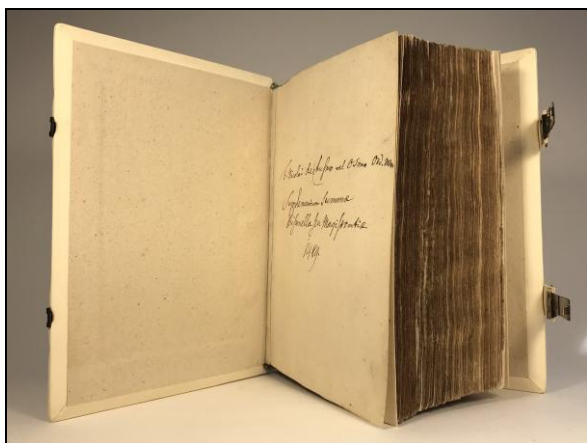
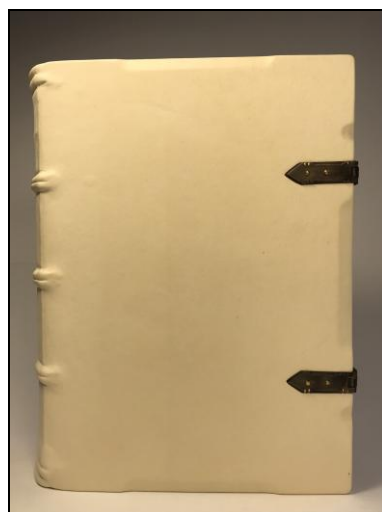
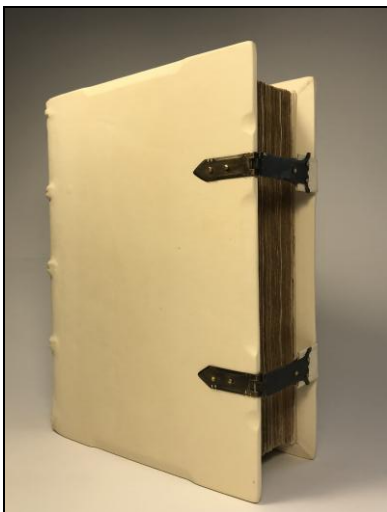
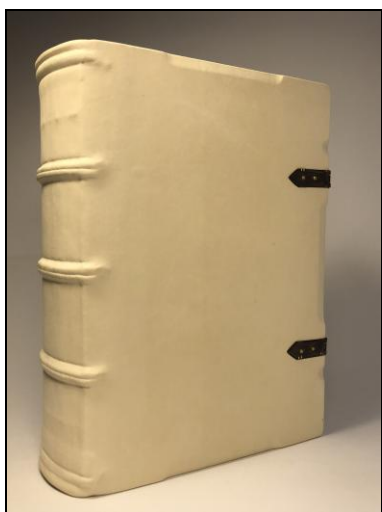
- **szétszedés:** A könyvtestet kiemeltük a kötésből, és ívekre, majd lapokra bontottuk szét.
- **oldódási és levédési próbák elvégzése, levédés:** A vízérzékeny színes elemeket (rubrum jelek) az elvégzett oldódási és levédési próbák alapján Movital 1%-os etil-alkoholos oldatával ecseteltük át, a nedves kezelés elvégezhetősége érdekében.
- **tisztítás:** A gerincenyvezés eltávolítása Glutofix 600 5%-os vizes oldatával történő felduzzasztás után, mechanikusan történt. A papíryanagot először ecsettel és radírpórral tisztítottuk meg. A lapok nedves tisztítását kézmeleg vízben, felületaktív anyag használatával végeztük el.
- **javítás:** A papíryanag sérüléseit kézi javítással, merített papír és japán papír felhasználásával javítottuk ki.
- **fűzés:** Az íveket az eredeti fűzési pontokon, 3 pár dupla bordára fűztük fel.
- **a könyvtest újraalakítása:** A könyvtestet és a gerincet a korabeli kötésnek megfelelő módon, szerkezetének megfelelő segédelemekkel ellátva alakítottuk ki.
- **a kötés rekonstruálása:** Korabeli mintára fatáblás, kapsokkal ellátott egész bőr kötetet készítettünk.
- **dokumentáció és védőtok készítése**

A restauráláshoz felhasznált idő: 130 munkaóra

A KÖTET RESTAURÁLÁS KÖZBENI ÁLLAPOTA

A KÖTET RESTAURÁLÁS UTÁNI ÁLLAPOTA

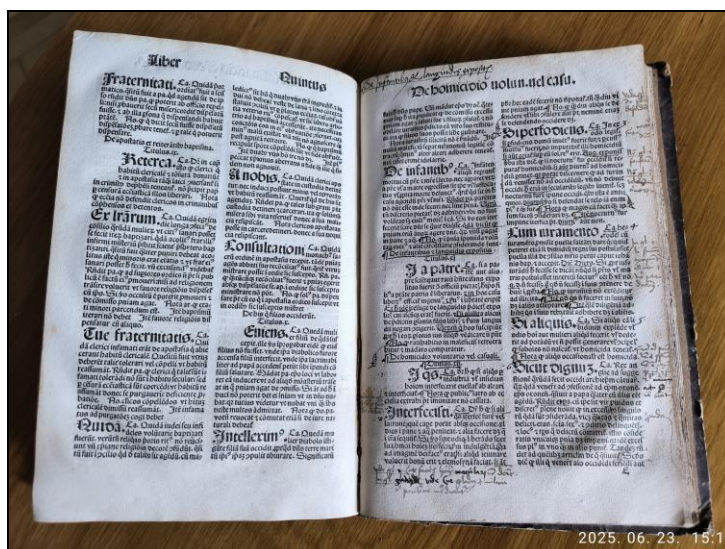
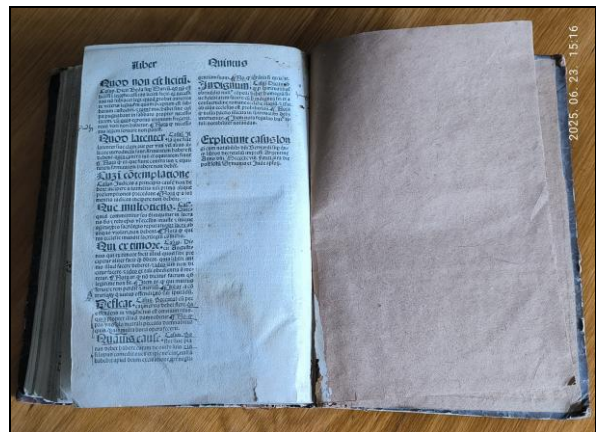
2. Bernardus Parmensis: [Casus longi Bernardi super decretales]. - [Strassburg] impressi Argentine : [typogr. operis Jordani de Quedlinburg (= Georg Husner)], [1498. Oct. 29.] Mccccxviiij ... alta die post festu(m) Symonis et Jude ap(osto)lo(rum). -

Rakt. jel: 123d-E-2a

Méretei: [204] fol., (27 cm)

A dokumentum leírása:

Öt valódi bordára fűzött, papírtáblás, félbőr kötésű könyv. A kötés utólagos; a táblák borítóanyaga keményítőös festett papír, a könyvttest metszése festett (spriccelt). Oromszegői két színnel varrottak. A lapok anyaga lenrost tartalmú rongypapír, nyomtatott tartalommal. Ósnyomtatvány.

Restaurálás előtti állapota:

A kötés bőrborítása erősen megkopott, sérült, sapkáin hiányos volt. A könyv kötéstáblái felszínesen, bőrborítása és a könyvtest gerinc-része nagymértékben rovarkárosodottnak bizonyultak. A könyvtest fűzése viszonylag épen maradt, de a rovarrágás miatt már nem tartotta össze a lapokat.

A papír anyaga alapvetően jó megtartású, enyhén szennyezett volt.

Az elvégzett munka: Restaurálás.

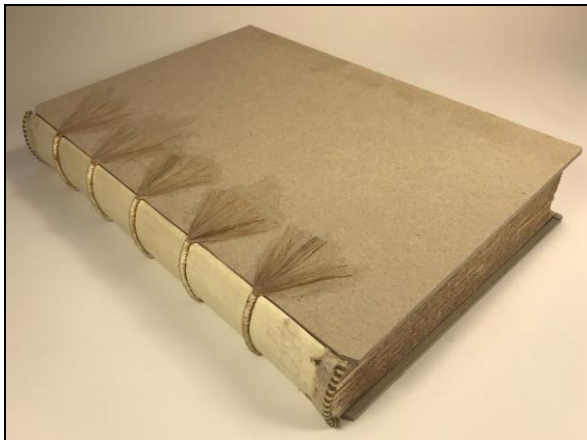
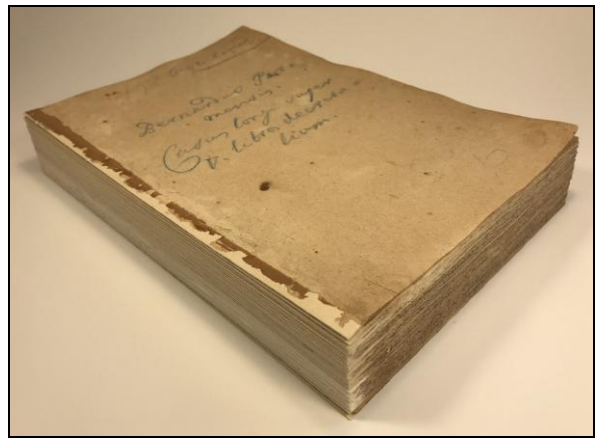
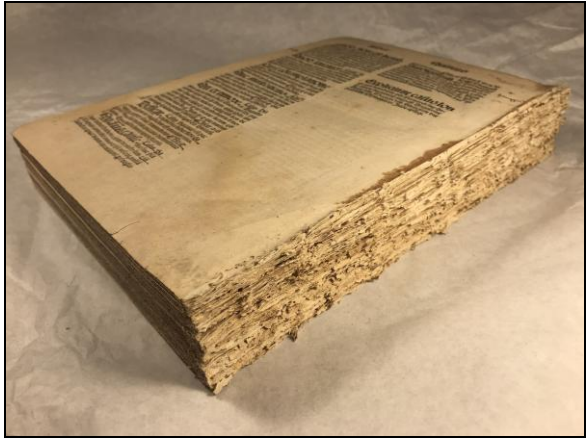
Restaurálási terv:

- **szétszedés:** A könyvtestet kiemeltük a kötésből, és ívekre, majd lapokra bontottuk szét.
- **tisztítás:** A gerincenyvezés eltávolítása, Glutofix 600 5%-os vizes oldatával történő felduzzasztás után, mechanikusan történt. A papíryanag száraz tisztítását ecsettel és radírporral végeztük el, majd a lapokat meleg vizes áztatással, felületaktív anyag használata mellett tisztítottuk tovább.
- **javítás:** A papíryanag sérüléseit gépi öntéssel és kézi javítással javítottuk ki.
- **fűzés:** Az íveket az eredeti technika szerint fűztük fel, 5 valódi bordára.
- **a könyvtest újraalakítása:** Mivel a kötetet előzetesen már átkötötték, és ennek nyomait maradandóan hordozta (a könyvtest körbevágása; festett metszés), ezt a kötés típust kívántuk rekonstruálni. A könyvtestet a XVIII.sz-i félbőr kötés szerkezetének megfelelően alakítottuk ki, a szükséges segédelemekkel ellátva.
- **a kötés rekonstruálása:** Félbőr kötés készítése, analógiák alapján.
- **dokumentáció és védőtok készítése**

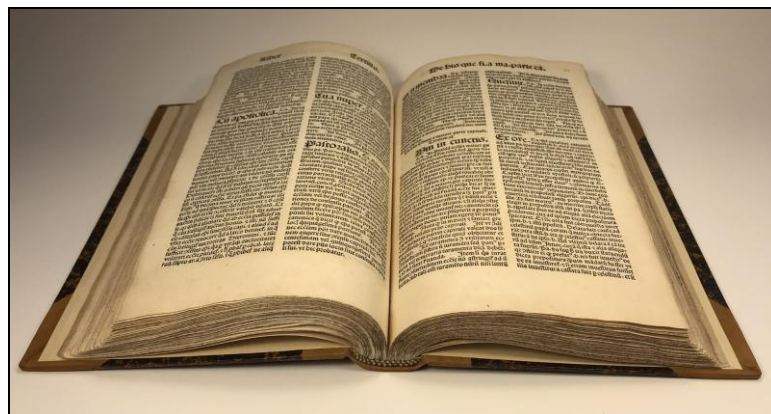
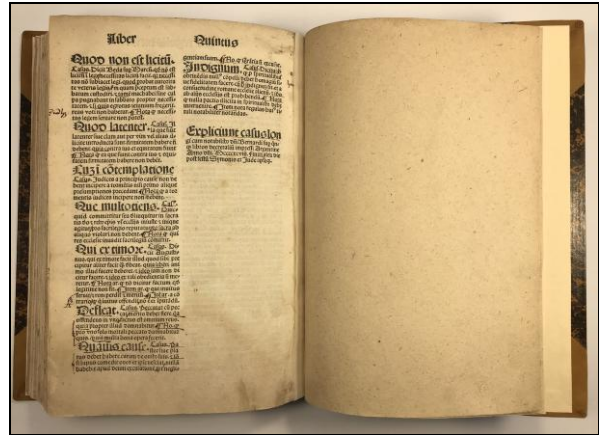
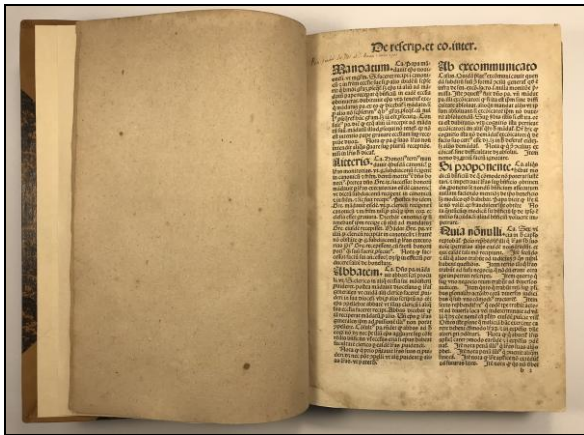
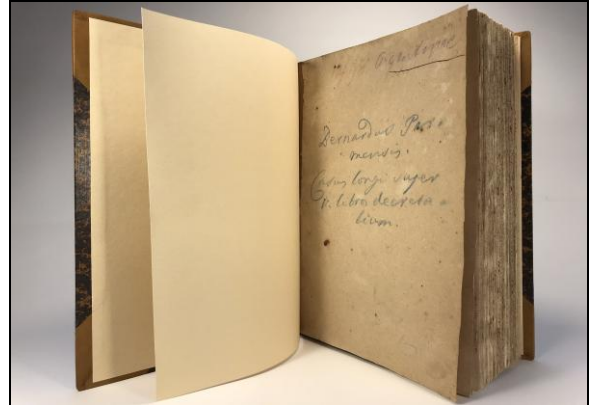
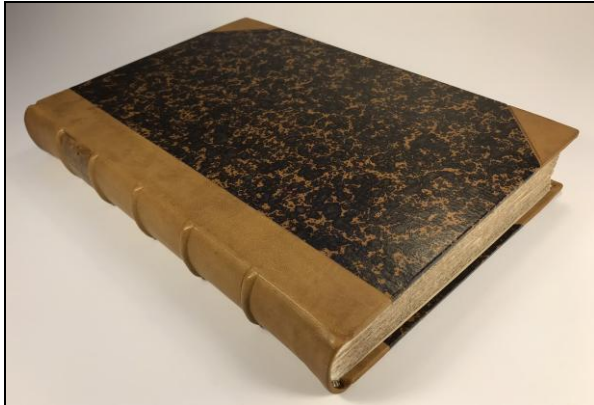
A restauráláshoz felhasznált idő: 150 munkaóra

A KÖTET RESTAURÁLÁS KÖZBENI ÁLLAPOTA

A KÖTET RESTAURÁLÁS UTÁNI ÁLLAPOTA

Budapest, 2026. július 5.

Maja Chi-Edit
Hajdu Zsófia Edit
okleveles restaurátor művész